

**Mateřská škola,
Kroměříž, Štítného 3712**
„Mateřská škola podporující zdraví“

<http://www.ms-kromeriz.cz/stitneho>

z Bezpečné komunity Kroměříž

Pracujeme podle modelového programu

**„Škola podporující zdraví“ a jeho kurikula,
jehož garantem je Státní zdravotní ústav v Praze.**

MŠ je od roku 1997 je zařazena do sítě

„Mateřských škol podporujících zdraví“ v rámci ČR.

**Od roku 2000 pracujeme podle vlastního školního
programu „Kurikula podpory zdraví v mateřské škole,,**

Projekt

Mezinárodní bezpečná škola

24.5.2011

Realizační tým:

ředitelka MŠ: Milada Šromotová

učitelé: I. Morevová, Mgr.K. Dolečková, M. Kulíšková,
Bc. V. Peslarová, Danuše Zavadilová

nepedagogičtí pracovníci MŠ

rodiče

Ing. Zdeněk Vopička z Bezpečné komunity Kroměříž

**Strategie bezpečné mateřské školy je shodná
se stěžejním cílem programu
Školy podporující zdraví a jeho kurikula**

**„Naučit děti postojům, které spočívají v úctě ke
zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví „**

**Z dítěte se má stát člověk, který se bude chovat ke zdraví
svému i druhých, jako k nenahraditelné hodnotě
a předpokladu pro plnohodnotný a smysluplný život.**

Jsme mateřskou školou podporující zdraví

a proto nás velmi zajímá problematika prevence dětských úrazů.

Prevenci, nebo-li předcházení úrazů chápeme jako cílenou činnost, která vychází z poznání, že zabránit, aby se úraz stal je vždy jednodušší než odstraňování mnohdy již nezvratných následků.

Ztotožňujeme se s myšlenkou prevence :

„Každý úraz je zbytečný“

Uplatňujeme pasivní i aktivní prevenci úrazů.

Vytváříme bezpečné, podnětné prostředí,
v němž se děti pohybují, čímž minimalizujeme
možnosti vzniku úrazů a současně se
zaměřujeme na přímé působení na děti tak,
aby se samotné dokázaly úrazu vyhnout,
vyřešit rizikovou situaci, svými znalostmi
a návyky předešly možnému zranění.

Naše školní kurikulum podpory zdraví (školní vzdělávací program) je:

1. stanovením podmínek pro podporu zdraví včetně bezpečného prostředí

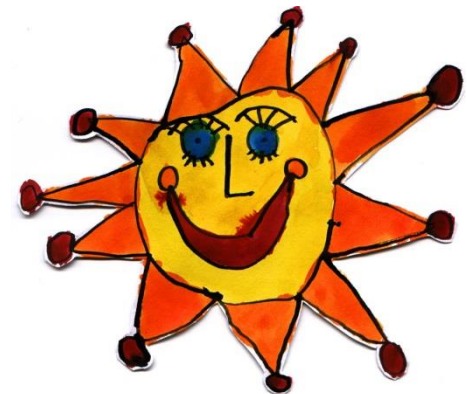
2. stanovením postupu, jak v MŠ naplňovat kompetence podpory zdraví u dítěte na konci předškolního období, tj. cílové kompetence, které v budoucnu povedou k získání klíčových kompetencí dospělého člověka podporujícího zdraví, včetně aktivní úrazové prevence

Jak zajišťujeme pasivní prevenci úrazů v naší MŠ PZ ?

1. Vytváříme bezpečné prostředí

- kryty v el. zásuvkách
- nepoškozené hračky
- vhodné rozmístění nábytku
- dostatečný prostor pro pohyb i hry
- lékárničky mimo dosah dětí
- čisticí prostředky mimo dosah dětí
- zajištění oken
- žádné jedovaté pokojové rostliny v MŠ

- Budování bezpečnostních zón (dopadových ploch), pravidelné revize a prohlídky tělocvičného nářadí v mateřské škole, včetně kol, používání ochranné přilby při jízdě na kole.

- Pravidelné školení všech zaměstnanců MŠ v oblasti **prevence úrazů** a poskytování první pomoci.

- Seznamování rodičů s jejich povinnostmi při **zajišťování bezpečnosti dětí** v MŠ.

- Seznamování rodičů s nebezpečím úrazů dětí v domácím prostředí, včetně proškolení, jak poskytnout dětem v případě potřeby kvalifikovanou první pomoc .

- Pravidelné **proškolení dětí k prevenci úrazů** před každou akcí se zvýšeným nebezpečím úrazů (např. vycházky, společná jízda MHD, školní výlety, zahájení zimní, či jarní sezóny na školní zahradě, plavání, ...)

2. Podnětné prostředí „Kdo si hraje nezlobí“

**Dostatek hracích koutů a pracovních center,
dostatek prostoru pro pohybovou aktivitu.**

Vedení k samostatnosti v sebeobsluze i rozhodování.

Vytvoření snadného přístupu k hračkám, výtvarným
i pracovním pomůckám a materiálům.

Prostorové uspořádání tříd vyhovuje skupinovému
i individuálnímu činnosti dětí.

Umístění hraček, pomůcek, doplňků v zorném poli dětí,
což jim umožňuje samostatně si je brát a vyznat se v
jejich uložení.

3. Zákazy nahrazujeme popisem dané situace a systematickým podáváním informací při běžných činnostech o tom, co by se mohlo stát.

Příklady :

„Vidím, že Janička se houpe na židli. Kdo se houpe na židli, může spadnout a rozbít si hlavu.“

„Vidím, že Vítek olizuje nůž. Kdo olizuje nůž, může se uřezat.“

„Vidím, že Pavel hází kostkami. Kdo hází kostkami, může kamarádům rozbít hlavu.“

4. Vedeme děti k odpovědnému chování – přemýšlet o důsledcích svých činů.

„Učíme se přemýšlet vlastní hlavou.“

4. Vytvoření grafického vyjádření pravidel chování společně s dětmi a jejich umístění na viditelném místě, aby si je děti mohly kdykoliv, podle potřeby, bez pomoci dospělého „přečíst“.

Vyžadujeme jejich důsledné dodržování !

5. Stanovení pravidel bezpečného pobytu v MŠ společně s dětmi

Třída – neběháme mezi stoly, rozbité hračky hlásíme učitelce, nehoupeme se na židli, při jídle a pití sedíme, neskáčeme po lehátkách, nedáváme hračky do úst,...

Tělocvična – dodržujeme naučené postupy při zdolávání skluzavky, cvičení na žebřinách, trampolíně, při přeskoku kozy, při hrách s míči ...

Schodiště – chodíme opatrně - držíme se zábradlí, nestrkáme do sebe, nepředbíháme se, neskáčeme ze schodů,...

Umývárna – nestříkáme vodou po zemi,...

Školní zahrada – nepřeceňujeme své síly na průlezkách, na kole jezdíme s přilbou, neběháme s větvemi, na houpačku vstupujeme a sestupujeme z ní, když je v klidu, nelezeme na plot,...

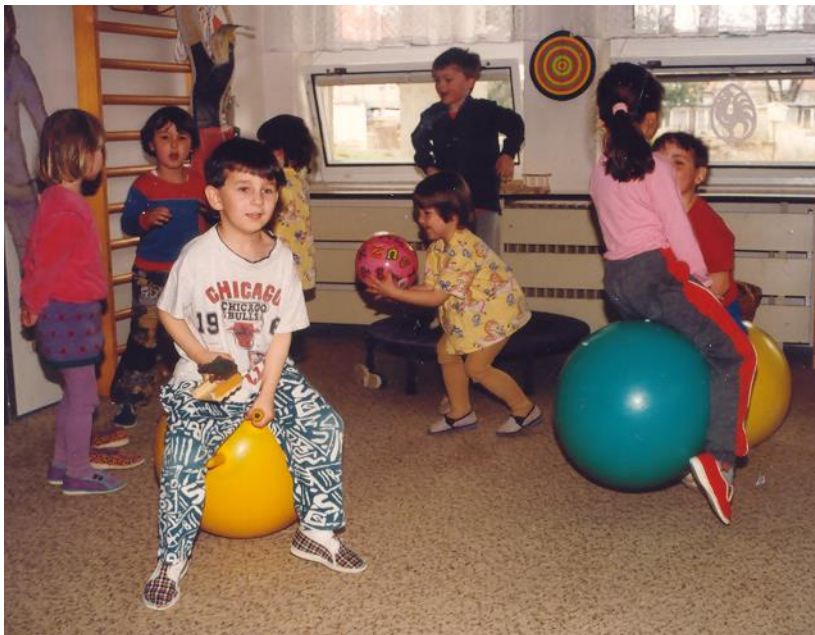
Okolí MŠ – vždy se zastavíme u silnice a rozhlédneme se,...

6. Zmapování rizikových míst v okolí mateřské školy

- **Břeh řeky Moravy**
- **Volně pobíhající psi**
- **Psi za ploty zahrad**
- **Železniční most přes řeku s lávkou pro chodce**
- **Přechod přes železniční přejezd bez závor**
- **Neudržovaný objekt**
- **Chybějící chodník**
- **Silnice bez přechodu pro chodce**
- **Pěší lávka přes řeku**
- **Nebezpečí pádu do vody**
- **Nebezpečí kousnutí**
- **Nebezpečí kousnutí**
- **Nebezpečí pádu do vody**
- **Nebezpečí zranění vlakem**
- **Nebezpečí pořezání střepy skla**
- **Nebezpečí zranění autem**
- **Nebezpečí zranění autem**
- **Nebezpečí pádu do vody**

7. Rozvíjíme pohybovou obratnost dětí.

Dáváme dětem dostatek příležitostí pro pohybové aktivity v MŠ i na školní zahradě.

Náš **program aktivní úrazové prevence** je zpracován rámcově, do celého kalendářního roku s jeho typickými událostmi dotýkajícími se života dětí.

Výchovné a vzdělávací cíle:

1. Dosáhnout základního pochopení co je zdraví a jeho možné poškození úrazem.
2. Upozornit a vysvětlit nejčastější (riziková) chování, která mohou způsobit úrazy.
3. Získání základů bezpečného chování a jednání

Chceme-li dítě naučit chápat zdraví jako hodnotu, musíme je vybavit potřebnými **kompetencemi**.

Kompetence (očekávané výsledky vzdělávání) – „...jde o soubory dovedností, poznatků, prožitků, zkušeností, hodnot a postojů, které přesahují školní prostředí, které si jedinec trvale osvojí a které je připraven uplatňovat v dalším vzdělávání i v životě mimo školu.“
(Rámcový program pro předškolní vzdělávání.: VÚP v Praze, březen 2000)

Kompetence protiúrazové prevence dětí mateřské školy podporující zdraví : (vybrané z kurikula podpory zdraví v MŠ)

- Má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích.
- Vnímá, že člověk může mít potíže s tělesným zdravím (např. při úrazu).
- Rozumí tomu, že způsob jakým se člověk chová, má vliv, špatný nebo dobrý, na jeho zdraví.
- Rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka podporovat a ty, které mohou zdraví poškozovat.
- Vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje.
- Chápe, že zdraví není samozřejmostí a musí se chránit.
- Chápe, že když je člověk nemocen, popř. má úraz, nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu.
- Odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost.
- V běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů, svého chování.
- Dovede požádat o pomoc, když je v nouzi.
- Chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat ani ohrožovat druhého, dbá pravidel chování.

Dílčí cíle : (viz ŠKPZ 4. podoblast biologické oblasti – „Bezpečnost a ochrana zdraví“.)

- Chápat souvislost mezi příčinou a následkem při ochraně zdraví, **včetně úrazů.**
- Mít povědomí o proměně těla nemocí, **úrazem.**
- Mít zkušenost s nemocí, **úrazem** a jejich ošetřením.
- Znat, co mu pomáhá být zdravé a **v bezpečí** a co mu **škodí.**
- Vědět o nutnosti přizpůsobit své chování v době nemoci, **po úrazu** a **při ošetření.**

Rizika, která ohrožují naplnění kompetencí :

- **Bagatelizující jednání dospělých**
- **Špatný vzor dospělých**
- **Hazard**
- **Nedostatečné vyhodnocení mateřské školy a jejího okolí z hlediska ohrožení zdraví a bezpečnosti**
- **Nesprávné a věku nepřiměřené informace**
- **Podceňování rizika**
- **Přesycení množstvím informací**
- **Úzkostná výchova**
- **Vytváření tabu o postižení.**

Ukazatele dosaženého vzdělání

(tj. jak poznáme, že daná kompetence je u dítěte naplňována)

- Ví, kde a čím může svým chováním ohrožit zdraví nebo bezpečnost svou i druhých (např. skákání ze schodů, přebíhání přes silnici, hry na chodníku, zacházení s nůžkami, s nářadím).
- Ví, jak se ošetřuje drobný úraz.
- Sděluje zkušenosti s úrazem slovně, hrou, výtvarnou činností, ...
- Dovede hrát bohaté námětové hry na téma úraz a jeho léčení, ošetření.

Podzimní období

Název tématické části :

Seznamujeme se s bezpečným chováním v podzimním Období.

Popis situace :

Děti předškolního věku jsou zvědavé, rády prozkoumávají vše nové a neznámé, často si neuvědomují možná **nebezpečí a rizika úrazů, které na ně číhají doma, cestou do mateřské školy, v mateřské škole, při setkání se zvířaty...**

Vlastní zdraví berou jako samozřejmou věc. Myslí si, že jim se nemůže nic zlého stát. Často jednají impulsivně, spontánně, bez rozmyslu.

Myšlenková mapa (podzimní období) :

1.1. Úvodní vstup – základní pojmy zdraví, štěstí, radost, úraz, opatrnost

1.2. Cesta do školy – nebezpečná místa a situace při cestě do školy i jinam

1.3. Škola a školní prostředí – zásady, pravidla bezpečného chování v mateřské škole

1.4. Domácí prostředí a úrazy – možnosti úrazů v domácím prostředí a jeho okolí

1.5. Nebezpečí od zvířat – chování při setkání se zvířaty

Název tématické části :

Seznamujeme se s bezpečným chováním v podzimním období

Vyvození jednoduchých závěrů :

1.1. Každý člověk je zodpovědný za své zdraví, a proto se musí o ně starat, musí přemýšlet o svých rozhodnutích, jestli jsou správná, aby neohrožovala jeho zdraví ani zdraví ostatních.

1.2. Dodržovat společně stanovená pravidla chování pro bezpečnou cestu do MŠ, chodit po chodníku, přecházet silnici na přechodu pro chodce, před vstupem do vozovky se zastavit a rozhlédnout na obě strany.

1.3. Dodržovat stanovená pravidla chování v MŠ, být ohleduplný k ostatním, přemýšlet vlastní hlavou.

1.4. Řídit se pokyny rodičů, nehrát si se zápalkami, když si nejsem jistý, že mé rozhodnutí je správné, zeptám se.

1.5. Nehladit cizí zvířata, nesahat na uhynulá zvířata, poranění od zvířete oznámit ihned rodičům nebo jiné dospělé osobě.

2. Zimní období

Název tématické části :

Seznamujeme se s bezpečným chováním v zimním období.

Popis situace :

Zimní období nabízí dětem spoustu zimních radovánek.

Změna počasí však s sebou přináší i zvýšené riziko úrazů při pohybu na namrzlých komunikacích a také při sportování.

Vánoční svátky i silvestrovské oslavy příchodu Nového roku zase skýtají nebezpečí v podobě hořících svíček, prskavek a zábavní pyrotechniky. Děti obdivují jejich výsledné efekty a vůbec si neuvědomují, jak pro ně mohou být nebezpečné z hlediska úrazů v případě neodborné manipulace.

Myšlenková mapa (zimní období) :

2.1. Nebezpečí v zimě – vliv zimního počasí a klimatických podmínek na vznik úrazů chodců (dětí, dospělých), sportujících a ostatních lidí.

2.2. Zimní sporty a úrazy – výběr a volba místa pro zimní sportování (aktivity).

2.3. Nebezpečí při oslavách a svátcích – zábavná pyrotechnika a úrazy.

Název tématické části :

Seznamujeme se s bezpečným chováním v zimním období.

Vyvození jednoduchých závěrů :

2.1.Zima má své charakteristické projevy, které mohou, ale nemusí mít špatný vliv na naše zdraví, včetně úrazů, pokud víme, jak se správně chovat.

2.2.Pro sportování si vybíráme bezpečné místo, používáme bezpečnostní ochranné pomůcky, nepřeceňujeme své síly a schopnosti, chováme se pozorně a ohleduplně k jiným.

2.3.Nehrajeme si se zápalkami, zábavní pyrotechnikou a pokud ji najdeme venku, nesaháme na ni.

3. Jarní období

Název tématické části :

Seznamujeme se s bezpečným chováním v jarním období.

Popis situace :

Hezké jarní počasí láká děti ke hrám a sportování při pobytu venku. Jízda na kole, trojkolce, koloběžce, kolečkových bruslích ... patří k jejich oblíbeným činnostem. Ne vždy však jezdí opatrně a ohleduplně.

Některé z nich nosí ochrannou přilbu, jiné to občas považují za zbytečné. Pokud se ocitnou bez přímého dohledu dospělých, často se snaží prozkoumat nejbližší okolí, které se jim zdá mnohem zajímavější než bezpečné, známé hřiště. Dětské zaujetí pro hru, psychická nevyzrálost, malé zkušenosti i vliv nevhodných filmů a počítačových her nedovolí dětem správně odhadnout nebezpečné situace při hrách (vzájemné napadání, šermování s ostrými předměty, házení kameny, hry s míčem u silnice, a pod). V tomto období děti také častěji jezdí s rodiči na výlety a to nejen autem, ale i vlakem a autobusem.

Myšlenková mapa (jarní období) :

3.1. Bezpečná jízda – jízda v bezpečném prostředí a zásady bezpečné jízdy (kolo, koloběžka, kolečkové brusle, skateboard atd.)

3.2. Hry a zábavy – nebezpečné herní činnosti, nevhodná místa a aktivity

3.3. Cestování – bezpečná jízda vlakem, autobusem, autem

Název tématické části :

Seznamujeme se s bezpečným chováním v jarním období

Vyvození jednoduchých závěrů :

3.1. Děti mohou na kolo jen s přilbou na hlavě, na silnici jen v doprovodu dospělé osoby. Jezdit přiměřeně rychle, předvídat, co by se mohlo stát

3.2. Děti si mohou hrát pouze na hřišti nebo jiném bezpečném místě, musí dodržovat pravidla bezpečného chování.

3.3. Všechny způsoby cestování vyžadují dodržování určitých bezpečnostních pravidel. Jen tak přinášejí radost z nového poznávání a snižují rizika úrazů.

4. Letní období

Název tématické části :

Seznamujeme se s bezpečným chováním v letním období.

Popis za situace :

Léto je obdobím prázdnin a odpočinku, kdy se snažíme trávit většinu času venku, ve volné přírodě.

K oblíbeným činnostem patří koupání, výlety a táboření.

Ne všechna místa jsou k tomu vhodná z hlediska našeho zdraví a bezpečnosti.

Důležité je rovněž nepodceňovat počasí, které v podobě bouřky, deště či silného větru může být zdrojem úrazů.

Myšlenková mapa (letní období) :

4.1. Koupání ve volné přírodě

Koupaliště

4.2. Nástrahy počasí a příroda – nepříznivé podmínky

4.3. Výlety a táboření – určitá nebezpečí jsou skoro všude, ale některá místa mohou být velmi nebezpečná

Název tématické části :

Seznamujeme se s bezpečným chováním v letním období

Vyvození jednoduchých závěrů :

4.1. Děti se mohou koupat venku jen pod dohledem dospělé osoby. Nesmí skákat do mělké vody po hlavě, nesmí skákat mezi ostatní koupající

4.2. Při pobytu venku musíme vždy počítat s možnou změnou počasí. Při bouřce a silném větru se neschováváme pod stromy.

4.3. Na výletě se děti musí chovat podle pokynů dospělé osoby, nesmí přeceňovat své síly a schopnosti.

Zápalky nepatří do rukou dětem.

Zdroje a možnosti realizace :

Vlastní zkušenosti dítěte i zkušenosti z rodiny, z mateřské školy, rozhovory s rodiči, učitelkami, videonahrávky, přímé pozorování, setkání s hasiči, policisty, beseda s lékařem, zdravotní sestrou, sledování zpráv ve sdělovacích prostředcích, vycházky, výtvarné činnosti, hudební činnosti, pracovní listy, komunitní kruh, diskusní kruh, časopisy, encyklopedie, metodické materiály, pohybové hry, námětové hry, hry tvořivé dramatiky, hudební činnosti, kontakt s vozíčkářem, ...

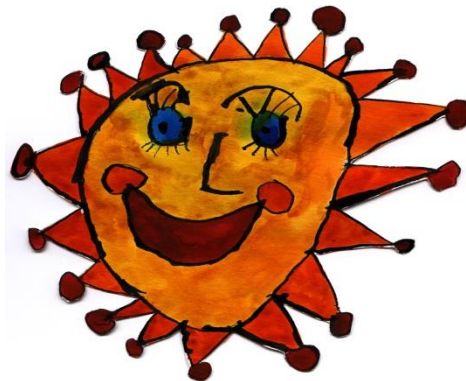

Rádi odpovíme na Vaše dotazy

Milada Šromotová

ředitelka MŠ

Kontakt

Mateřská škola, Kroměříž, Štítného 3712

Tel.: 573 340 788

e-mail: ms.stitneho@ms-kromeriz.cz